

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАКАЗ

м. Київ

20 06 20 19 р.

№ 871

Про затвердження стандарту
вищої освіти за спеціальністю
035 «Філологія»
для другого (магістерського)
рівня вищої освіти

Відповідно до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», Положення про Міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджених наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 року № 600 (в редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 року № 1648),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити стандарт вищої освіти за спеціальністю 035 «Філологія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для другого (магістерського) рівня вищої освіти, що додається.
2. Установити, що стандарт вищої освіти, затверджений пунктом 1 цього наказу, вводиться в дію з 2019/2020 навчального року.
3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Рашкевича Ю. М.

Міністр

Л. М. Гриневич

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
освіти і науки України
20.06.2019 р. № 871

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 03 «Гуманітарні науки»
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 035 «Філологія»
(код та найменування спеціальності)

Видання офіційне

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**Київ
2019**

І. Преамбула

СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ МАГІСТРА ФІЛОЛОГІЇ

Стандарт вищої освіти України: другий (магістерський) рівень, галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 035 Філологія.

Затверджено та введено в дію наказом Міністерства освіти і науки України від 20.06.2019 р. № 871.

Стандарт розроблено членами підкомісії зі спеціальності 035 «Філологія» Науково-методичної комісії № 4 з гуманітарних наук та богослов'я сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України:

Гудманян Артур Грантович – доктор філологічних наук, професор, проректор з навчальної роботи Національного авіаційного університету (голова підкомісії);

Швець Ганна Дмитрівна – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української та російської мов як іноземних Київського національного університету імені Тараса Шевченка (заступник голови підкомісії);

Єсипенко Надія Григорівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської мови Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича (секретар підкомісії);

Бачинська Галина Василівна – кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри загального мовознавства і слов'янських мов Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Бистров Яків Володимирович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри англійської філології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника;

Біскуп Ірина Павлівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри прикладної лінгвістики Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Бондар Леся Вікторівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри теорії, практики та перекладу французької мови Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»;

Казмирова Ірина Андріївна – кандидат філологічних наук, старший науковий співробітник Інституту української мови Національної академії наук України;

Кобякова Ірина Карпівна – кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри германської філології Сумського державного університету;

Мойсієнко Віктор Михайлович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Житомирського державного університету імені Івана Франка;

Перова Світлана В'ячеславівна – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу Луганського національного університету імені Тараса Шевченка;

Пилипчук Святослав Михайлович – доктор філологічних наук, доцент, декан філологічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка;

Христіанінова Раїса Олександрівна – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Запорізького національного університету.

Стандарт розглянуто і схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 035 «Філологія» Науково-методичної комісії № 4 з гуманітарних наук та богослов'я сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 4 від 17. 02. 2017 р.).

Стандарт розглянуто на засіданні сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 16 від 15.06.2017 р.).

Фахову експертизу проводили:

Денисова Світлана Павлівна – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри німецької філології та перекладу і прикладної лінгвістики Київського національного лінгвістичного університету;

Комаров Сергій Анатолійович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри світової літератури Горлівського інституту іноземних мов Державного вищого навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Ребрій Олександр Володимирович – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та практики перекладу англійської мови Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

Методичну експертизу проводили:

Захарченко Вадим Миколайович – доктор технічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Національного університету «Одеська морська академія»;

Калашнікова Світлана Андріївна – доктор педагогічних наук, професор, директор Інституту вищої освіти НАПН України, національний експерт з реформування вищої освіти Програми ЄС Еразмус+, голова Національної команди експертів;

Козієвська Олена Іванівна – кандидат наук з державного управління, заступник керівника Секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, Національний експерт;

Таланова Жаннета Василівна – доктор педагогічних наук, доцент, старший науковий співробітник, головний науковий співробітник Інституту вищої освіти НАПН України, менеджер з аналітичної роботи Національного Еразмус+ офісу в Україні.

Стандарт розглянуто Федерацією роботодавців України.

Стандарт розглянуто після надходження всіх зауважень і пропозицій та схвалено на засіданні підкомісії зі спеціальності 035 «Філологія» Науково-

методичної комісії № 4 з гуманітарних наук та богослов'я сектору вищої освіти Науково-методичної ради Міністерства освіти і науки України (протокол № 8 від 21. 12. 2018 р.).

Стандарт погоджено рішенням Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21.05.2019 р. № 5.

II. Загальна характеристика

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Ступінь вищої освіти	Магістр
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Обмеження щодо форм навчання	Немає.
Освітня кваліфікація	Магістр філології за спеціалізацією (<i>назва спеціалізації</i>)
Кваліфікація в дипломі	ступінь вищої освіти – магістр , спеціальність – Філологія , спеціалізація – (зазначити назву), освітня програма – (зазначити назву).
Опис предметної області	<p><i>Об'єктами вивчення та професійної діяльності</i> магістра філології є мова(и) (в теоретичному / практичному, синхронному / діяхронному, діалектологічному, стилістичному, соціокультурному та інших аспектах); література й усна народна творчість; жанрово-стильові різновиди текстів; переклад; міжособистісна, міжкультурна та масова комунікація в усній і письмовій формі.</p> <p><i>Цілі навчання</i> – підготовка фахівців, здатних розв'язувати складні задачі і проблеми, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог, у діяльності, пов'язаній з аналізом, творенням (зокрема перекладом) і оцінюванням письмових та усних текстів різних жанрів і стилів, організацією успішної комунікації різними мовами.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної галузі</i> становить система наукових теорій, концепцій, принципів, категорій, методів і понять філології.</p> <p><i>Методи, методика та технології:</i> загальнонаукові та спеціальні філологічні методи аналізу лінгвістичних одиниць, методи і методика дослідження мови і літератури, інформаційно-комунікаційні технології.</p>
Академічні права випускників	Навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.

III. Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти

Обсяг освітньої програми у кредитах ЄКТС	<p>Обсяг освітньо-професійної програми магістра філології становить 90 кредитів ЄКТС.</p> <p>Обсяг освітньо-наукової програми магістра філології становить 120 кредитів ЄКТС.</p> <p>Мінімум 35% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених цим Стандартом вищої освіти.</p>
---	---

IV. Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 2) Здатність бути критичним і самокритичним. 3) Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел. 4) Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. 5) Здатність працювати в команді та автономно. 6) Здатність спілкуватися іноземною мовою. 7) Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 8) Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 9) Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. 10) Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). 11) Здатність проведення досліджень на належному рівні. 12) Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none"> 1) Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах. 2) Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства. 3) Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки. 4) Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.

	<p>5) Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.</p> <p>6) Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.</p> <p>7) Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.</p> <p>8) Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.</p> <p>Додатково для освітньо-наукових програм:</p> <p>9) Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології.</p>
--	--

V. Нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання

1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.
3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.
8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.
9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.
10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).

11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.
12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.
13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.
14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.
15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.
16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.

Додатково для освітньо-наукових програм:

18. Презентувати результати свого дослідження науковій спільноті в наукових публікаціях чи виступах на конференціях, круглих столах, семінарах тощо.

VI. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	<p>Кваліфікаційна робота спрямована на розв'язання спеціалізованої задачі та/або практичної проблеми в галузі філології (відповідно до обраної спеціалізації), що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.</p> <p>Кваліфікаційна робота не повинна містити академічний плагіат, фабрикації та/або фальсифікації.</p> <p>Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти чи його підрозділу або в репозитарії закладу вищої освіти.</p>

VII. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ЗВО повинна функціонувати система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;

3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті вищого навчального закладу, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;

4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;

5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;

6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;

9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

VIII Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» (від 01.07.2014 № 1556-VII). – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>;

2. Закон України «Про освіту» (від 05.09.2017 № 2145-VIII). – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>;

3. Класифікатор професій: ДК 003: 2010 / [розроб.: М. Гаврицька та ін.]. – К.: Соцінформ: Держспоживстандарт України, 2010. – 746 с.;

4. Наказ Міністерства освіти і науки України від 25.05.2016 № 567 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія». – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0825-16>;

5. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2016 № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти». – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>;

6. Постанова Кабінету міністрів України від 23.11.2011 № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>;

7. Постанова Кабінету міністрів України від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти». – <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>

Генеральний директор директорату
вищої освіти і освіти дорослих

О. І. Шаров

Пояснювальна записка

Стандарт вищої освіти містить загальні та фахові компетентності, що визначають специфіку підготовки магістрів за спеціальністю 035 «Філологія», та результати навчання, набуті в результаті успішного завершення освітньої програми. Компетентності та результати навчання узгоджені між собою і відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (див. таблиці 1, 2).

Заклад вищої освіти самостійно формує перелік дисциплін, практик та інших видів освітньої діяльності, необхідний для набуття визначених Стандартом компетентностей.

Наведений у Стандарті перелік компетентностей і результатів навчання не є вичерпним. Заклади вищої освіти при формуванні освітніх програм конкретизують визначені компетентності й результати відповідно до певної філологічної спеціалізації та можуть зазначати додаткові. Заклад вищої освіти може вводити додаткові форми атестації здобувачів вищої освіти за конкретною освітньою програмою.

Магістр-філолог може працювати в науковій, літературно-видавничій, освітній галузях; на викладацьких, науково-дослідних та адміністративних посадах у закладах вищої освіти (за наявності у програмі підготовки циклу психолого-педагогічних та методичних дисциплін та проходження відповідних практик); у засобах масової інформації, інтернет-маркетингу, у різноманітних фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах тощо; у різних галузях господарства, де потрібні послуги зі створення, аналізу, перекладу, оцінювання текстів.

Відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 25 травня 2016 року за № 567 «Про затвердження Переліку спеціалізацій підготовки здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра за спеціальністю 035 «Філологія», за якими здійснюється формування та розміщення державного замовлення» (зі змінами, внесеними згідно з наказом Міністерства освіти і науки України від 20 вересня 2017 року за № 1293), визначено такі спеціалізації:

- 035.01 – українська мова та література,
- 035.02 – кримськотатарська мова та література,
- 035.031 – слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – білоруська,
- 035.032 – слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – болгарська,
- 035.033 – слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – польська,
- 035.034 – слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – російська,
- 035.035 – слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – сербська,
- 035.036 – слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – словацька,
- 035.037 – слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – хорватська,

- 035.038 – слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша – чеська,
 035.041 – германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська,
 035.042 – германські мови та літератури (переклад включно), перша – нідерландська,
 035.043 – германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька,
 035.044 – германські мови та літератури (переклад включно), перша – шведська,
 035.051 – романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська,
 035.052 – романські мови та літератури (переклад включно), перша – італійська,
 035.053 – романські мови та літератури (переклад включно), перша – португальська,
 035.054 – романські мови та літератури (переклад включно), перша – румунська,
 035.055 – романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька,
 035.060 – східні мови та літератури (переклад включно), перша – арабська,
 035.061 – східні мови та літератури (переклад включно), перша – в'єтнамська,
 035.062 – східні мови та літератури (переклад включно), перша – гінді,
 035.063 – східні мови та літератури (переклад включно), перша – іврит,
 035.064 – східні мови та літератури (переклад включно), перша – індонезійська,
 035.065 – східні мови та літератури (переклад включно), перша – китайська,
 035.066 – східні мови та літератури (переклад включно), перша – корейська,
 035.067 – східні мови та літератури (переклад включно), перша – перська,
 035.068 – східні мови та літератури (переклад включно), перша – турецька,
 035.069 – східні мови та літератури (переклад включно), перша – японська,
 035.07 – угро-фінські мови та літератури (переклад включно),
 035.08 – класичні мови та літератури (переклад включно),
 035.081 – новогрецька мова і література (переклад включно),
 035.09 – фольклористика,
 035.10 – прикладна лінгвістика,
 035.111 – східні мови та літератури (переклад включно), перша – азербайджанська,
 035.112 – східні мови та літератури (переклад включно), перша – фарсі,
 035.113 – албанська мова і література (переклад включно),
 035.114 – вірменська мова і література (переклад включно),
 035.115 – балтійські мови і література (переклад включно), перша – литовська,
 035.116 – балтійські мови і література (переклад включно), перша – латвійська,
 035.117 – картвельські мови і література (переклад включно), перша – грузинська,
 035.118 – кельтські мови і література (переклад включно), перша – ірландська,
 035.119 – кельтські мови і література (переклад включно), перша – шотландська.

Додаткові інформаційні джерела:

1. Розроблення освітніх програм. Методичні рекомендації / Авт. В. М. Захарченко, В. І. Луговий, Ю. М. Рашкевич, Ж. В. Таланова / За ред. В. Г. Кременя. – К.: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2014. – 120 с.;
2. Національний освітній глосарій: вища освіта / Авт.-уклад.: І. І. Бабин, Я. Я. Болюбаш, А. А. Гармаш та ін.; за редакцією Д. В. Табачника і В. Г. Кременя. – К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2011. – 100 с.;
3. Розвиток системи забезпечення якості вищої освіти в Україні: інформаційно-аналітичний огляд / Укладачі: Добко Т., Золотарьова І., Калашнікова С., Ковтунець В., Курбатов С., Линьова І., Луговий В., Прохор І., Рашкевич Ю., Сікорська І., Таланова Ж., Фініков Т., Шаров С.; за заг. ред. С. Калашнікової та В. Лугового. – Київ: ДП «НВЦ «Пріоритети», 2015. – 84 с.;
4. Європейська кредитна трансферна накопичувальна система: Довідник користувача / пер. з англ.; за ред. докт. техн. наук, проф. Ю. М. Рашкевича та докт. пед. наук, доц. Ж. В. Таланової. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2015. – 106 с.;
5. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG). – К.: ТОВ «ЦС», 2015. – 32 с.;
6. International Standard Classification of Education (ISCED 2011). – Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2012. – Режим доступу: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>;
7. [ISCED Fields of Education and Training 2013 \(ISCED-F 2013\)](http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced). – Montreal: UNESCO Institute for Statistics, 2014. – Режим доступу: <http://uis.unesco.org/en/topic/international-standard-classification-education-isced>.

Таблиця 1. Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
Загальні компетентності				
1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.	+	+	+	
2. Здатність бути критичним і самокритичним.			+	+
3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	+	+	+	
4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	+	+	+	+
5. Здатність працювати в команді та автономно.			+	+
6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.	+	+	+	
7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	+	+		
8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.	+	+	+	
9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.			+	+
10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	+	+	+	+
11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.	+	+	+	+
12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	+			+
Спеціальні (фахові) компетентності				
1. Здатність вільно орієнтуватися в різних лінгвістичних напрямках і школах.	+	+		
2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.	+	+		
3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.	+	+		+
4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.	+	+		
5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.	+	+	+	+
6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.	+	+	+	+
7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.	+	+		
8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.	+	+	+	
Додатково для освітньо-наукових програм:	+	+	+	+
9. Здатність ефективно й компетентно брати участь у різних формах наукової комунікації (конференції, круглі столи, дискусії, наукові публікації) в галузі філології.				

Таблиця 2. Матриця відповідності визначених Стандартом результатів навчання та компетентностей

Програмні результати навчання	Інтегральна компетентність	Загальні компетентності												Фахові компетентності								
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.	+		+		+	+		+	+	+	+			+	+	+			+			
2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.	+	+					+		+		+	+	+							+	+	+
3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.	+			+				+	+			+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.	+		+		+	+		+		+						+			+			+
5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.	+					+		+	+	+	+								+			+
6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.	+	+					+						+								+	+
7. Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці.	+			+				+	+					+		+	+		+	+		
8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.	+							+							+	+	+		+	+		
9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.	+			+				+											+	+		
10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).	+			+				+	+										+	+		
11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати	+			+	+			+	+					+	+	+	+		+	+		

